

Bijlage: Toelichting gemeentewapen Eemsdelta

Het gemeentewapen Eemsdelta is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Gelijkwaardigheid van de drie gemeenten ondanks verschil in grootte en inwonertal;
- Elementen van de drie bestaande gemeentewapens moeten in gelijke mate terugkomen in het nieuwe gemeentewapen;
- Alle elementen hebben een link met de geschiedenis van het gebied;
- Behoud schildhouders en vijfbladige kroon.

Toelichting op elementen nieuw gemeentewapen

Een gekroond schild gegolfd doorsneden, met bovenin in blauw een gouden pelikaan met jongen op haar nest en onderin in goud kruislings een anker en een sleutel. Het schild wordt vastgehouden aan de linkerkzijde door een gouden aanzijnde harpij en rechts door een zwarte adelaar met een rode snavel en poten. Het geheel staat op een grasgrond met daarvoor drie gegolfde banen van blauw en zilver.

- De pelikaan is van oudsher het wapen van de stad en de gemeente Appingedam en komt al voor op een zegel uit 1308. De pelikaan die met zijn bloed gaf aan de mensen. Het kan ook staan voor een overheid die goed voor zijn burgers zorgt.
- Het anker verwijst naar de band van de havenstad Delfzijl met de zee en de scheepvaart. Het anker kwam ook voor in het wapen dat de gemeente Delfzijl voerde tussen 1887 en 1960.
- De sleutel is afkomstig uit het wapen van de gemeente Loppersum. Het is het symbool van de apostel Petrus. De kerk van Loppersum is al in elk geval vanaf 1397 aan Petrus en Paulus gewijd. Ze staan niet alleen voor de gemeente Loppersum maar ook voor de toenmalige proosdij Loppersum. Die bestond uit 26 kerspelen en besloeg het westelijk en grootste deel van Fivelingo en daarmee tevens een groot deel van het grondgebied van de nieuwe gemeente Eemsdelta.
- De gegolfde doorsnijding van het schild en de ondergrond met de drie gegolfde banen verwijzen enerzijds naar het Damsterdiep, dat van oudsher een belangrijke rol heeft gespeeld als transportweg en voor de afwatering van Fivelingo, en anderzijds naar de Eems die bij Delfzijl in de Noordzee uitmondt.
- De harpij is afkomstig uit het gemeentewapen van Delfzijl. Oorspronkelijk kwam het voor in het familiewapen van de Cirksena's. Graaf Edzard van Oost-Friesland, afkomstig uit deze familie, erkende in 1506 de zijlbrieven van het Generale Zijlvest der Drie Delfzijlen en vulde deze aan. Het Generale Zijlvest voerde daarom de harpij in het wapen. De harpij heeft ook de betekenis van sirene of Lorelei-achtige figuur die de zeeman verleidt en naar de kust lokt zodat hij strandt en niet verder kan. Het verbeeldt op die manier de tweestrijd van de zeeman die naar huis verlangt maar ook bang is om altijd aan de wal te blijven. Het is dus een passend symbool voor een havenplaats.
- De adelaar is afkomstig uit het wapen van de gemeente Loppersum en zat oorspronkelijk in de familiewapens van ridder Eppo van Nittersum (de bezitter van de heerlijkheid Stedum) en van de familie Omta (bezitter van de heerlijkheid 't Zandt). De adelaar verschijnt ook in het wapen van het landschap Fivelgo vanaf de vijftiende eeuw. Ten slotte komt de adelaar voor in het wapen van het waterschap Fivelingo (opgericht in 1870).

Kernwaarden Visie Eemsdelta

In oktober 2019 hebben de raden van de drie gemeenten ingestemd met de visie 'Eemsdelta is dichtbij'. In deze visie worden onder andere de kernwaarden beschreven waar de gemeente Eemsdelta voor staat. Deze waarden vormen de leidraad voor het denken en doen, voor het adequaat aanpakken van opgaven en kansen, in relatie tot de omgeving. Met deze kernwaarden bouwt de nieuwe gemeente Eemsdelta voort op de gedeelde waarden van de huidige drie gemeenten. Deze kernwaarden - aantrekkelijk, betrouwbaar, dichtbij, innovatief en samen – zijn ook terug te vinden in het proces om te komen tot een schets voor een nieuw gemeentewapen en in de schets van het nieuwe wapen. De schets is in overleg met afgevaardigden van de historische verenigingen tot stand gekomen (samen). Daarbij zijn elementen uit de huidige en voormalige gemeentewapens (dichtbij) op innovatieve wijze (innovatief) samengevoegd. De elementen pelikaan, sleutel en anker kunnen worden aangemerkt als uitingen van betrouwbaarheid verwijzend naar respectievelijk zorg voor elkaar, toegankelijkheid en hoop en standvastigheid. Alle elementen vormen samen een aantrekkelijk geheel. Een gemeentewapen waarin de historie en de verbinding tussen de drie samen te voegen gemeenten op een unieke en prachtige wijze is verbeeld.